Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/792

8.4.2026

BESLUIT (EU) 2026/792 VAN DE RAAD

van 24 februari 2026

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van een breed pakket overeenkomsten tussen de Europese Unie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, ter consolidatie, verdieping en uitbreiding van hun bilaterale betrekkingen en betreffende de voorlopige toepassing van de Overeenkomst betreffende de voorwaarden voor de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 217, in samenhang met artikel 218, lid 5, en artikel 218, lid 8, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Besluit (EU, Euratom) 2024/995 ([1]) heeft de Raad de Commissie gemachtigd om onderhandelingen te openen met de Zwitserse Bondsstaat (hierna ook "Zwitserland" genoemd) over een breed pakket overeenkomsten inzake maatregelen in verband met de bilaterale betrekkingen met Zwitserland, bestaande uit institutionele bepalingen en bepalingen inzake staatssteun in en, waar nodig, specifieke aanpassingen van bestaande overeenkomsten tussen de Unie en Zwitserland op gebieden die verband houden met de interne markt ("overeenkomsten op gebieden die verband houden met de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt"), namelijk: de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg ([2]) (de "overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg"), de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer ([3]) (de "overeenkomst inzake luchtvervoer"), de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen ([4]) (de "overeenkomst over het vrije verkeer van personen"), de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling ([5]) (de "overeenkomst inzake wederzijdse erkenning"), de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondstaat inzake de handel in landbouwproducten ([6]) (de "overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten"), die allemaal zijn ondertekend op 21 juni 1999.

(2) Bij Besluit (EU, Euratom) 2024/995 werd de ook Commissie gemachtigd om onderhandelingen te openen met Zwitserland over een overeenkomst inzake de deelname van Zwitserland aan programma's van de Unie, over een overeenkomsten juridisch bindend mechanisme ter waarborging van de permanente bijdrage van Zwitserland tot het terugbrengen van economische en sociale verschillen in de Unie en over nieuwe overeenkomsten inzake elektriciteit, gezondheid en voedselveiligheid. Voorts werd bij dat besluit machtiging verleend tot het openen van onderhandelingen over overeenkomsten inzake de deelname van Zwitserland aan het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma en aan het Spoorwegbureau van de Europese Unie, en over de wijziging van de overeenkomst inzake luchtvervoer teneinde cabotage toe te staan.

([1]) Besluit (EU, Euratom) 2024/995 van de Raad van 12 maart 2024 tot machtiging tot het openen van onderhandelingen met de Zwitserse Bondsstaat over institutionele bepalingen in overeenkomsten tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat met betrekking tot de interne markt, over een overeenkomst inzake de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan Unieprogramma's en over een overeenkomst die de basis vormt voor de permanente bijdrage van de Zwitserse Bondsstaat aan de cohesie van de Unie (PB L, 2024/995, 26.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj).
([2]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.
([3]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(2)/oj.
([4]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(1)/oj.
([5]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 369, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(5)/oj.
([6]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 132. ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(4)/oj.

(3) Het brede pakket, zoals door de Commissie namens de Unie uitonderhandeld, omvat protocollen inzake institutionele, staatssteun- en wijzigingsbepalingen bij bestaande overeenkomsten op gebieden die verband houden met de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt, het Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten tot vaststelling van een gemeenschappelijke ruimte voor voedselveiligheid (het "protocol inzake voedselveiligheid"), de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake elektriciteit (de "elektriciteitsovereenkomst"), de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake gezondheid (de "gezondheidsovereenkomst"), de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsraad betreffende de financiële bijdrage van Zwitserland tot het terugbrengen van economische en sociale verschillen in de Europese Unie (de "overeenkomst inzake cohesie"), de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie (de "overeenkomst inzake programma's van de Unie"), de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de voorwaarden voor de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (de "overeenkomst inzake het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma"), alsook het Protocol tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake parlementaire samenwerking (het "protocol inzake parlementaire samenwerking").

(4) In de institutionele bepalingen in de protocollen betreffende de instellingen bij de overeenkomst over het vrije verkeer van personen, de overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg, de overeenkomst inzake luchtvervoer en de overeenkomst inzake wederzijdse erkenning (de "protocollen betreffende de instellingen"), alsmede de elektriciteitsovereenkomst, de gezondheidsovereenkomst en het protocol inzake voedselveiligheid zijn verplichtingen vastgelegd voor de uit hoofde van die overeenkomsten en protocollen opgerichte gemengde comités om alle handelingen van de Unie die binnen hun toepassingsgebied vallen te integreren, evenals de bepalingen die de uniforme uitlegging en toepassing van alle overeenkomsten op gebieden van de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt, moeten waarborgen. Indien bij de toepassing van die overeenkomsten en het protocol begrippen van Unierecht zijn betrokken, moeten die begrippen worden uitgelegd en toegepast overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie. In de institutionele bepalingen zijn tevens doeltreffende mechanismen vastgelegd voor de beslechting van geschillen op basis van arbitrage, met inbegrip van de verwijzing naar het Hof van Justitie van de Europese Unie van alle kwesties met betrekking tot het recht van de Unie. In gevallen van niet-naleving van een besluit van het scheidsgerecht, voorziet het brede pakket in evenredige compenserende maatregelen die uit hoofde van de betrokken overeenkomst of uit hoofde van de overeenkomsten op gebieden van de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt, kunnen worden genomen.

(5) In de protocollen van wijziging in het brede pakket worden de nodige materiële wijzigingen doorgevoerd van de bestaande overeenkomsten tussen de Unie en Zwitserland doorgevoerd om te zorgen voor overeenstemming met het nieuwe institutionele kader. Daarnaast voorziet het protocol van wijziging bij de overeenkomst inzake luchtvervoer in de wederzijdse uitwisseling van cabotagerechten.

(6) Het brede pakket omvat tevens protocollen inzake staatssteun bij de overeenkomst inzake luchtvervoer en de overeenkomst inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg om een gelijk speelveld te waarborgen voor de deelname van Zwitserland aan de interne markt op de gebieden waarop die overeenkomsten betrekking hebben. Op grond van die protocollen moet Zwitserland materiële en procedurele regels toepassen, met inbegrip van toezichts- en handhavingsmechanismen, die gelijkwaardig zijn aan die welke in de Unie worden toegepast.

(7) Het brede pakket omvat tevens een protocol van wijziging bij de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten om het geschillenbeslechtingsmechanisme van die overeenkomst te actualiseren in overeenstemming met de vaste praktijk in handelsovereenkomsten waarbij de Unie partij is.

(8) In het brede pakket is een afzonderlijk protocol bij de overeenkomst inzake de handel in landbouwproducten opgenomen om een gemeenschappelijke ruimte voor voedselveiligheid vast te stellen die alle dimensies van de voedselketen omvat. Dat protocol bevat de institutionele bepalingen die alle overeenkomsten op gebieden van de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt gemeen hebben.

(9) In de in het brede pakket opgenomen elektriciteitsovereenkomst worden de regels en voorwaarden vastgelegd waaronder Zwitserland kan deelnemen aan de interne elektriciteitsmarkt. Die overeenkomst bevat de institutionele bepalingen die alle overeenkomsten op gebieden van de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt gemeen hebben, evenals regels inzake staatssteun die nagenoeg identiek zijn aan die welke van toepassing zijn op de gebieden luchtvervoer en vervoer over land.

(10) De in het brede pakket opgenomen gezondheidsovereenkomst heeft tot doel de samenwerking tussen de Unie en Zwitserland betreffende ernstige grensoverschrijdende dreigingen te versterken en is naar analogie van toepassing op de institutionele bepalingen die de overeenkomsten op gebieden van de interne markt waaraan Zwitserland deelneemt gemeen hebben. Die overeenkomst is verbonden aan de deelname van Zwitserland aan het actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid ("EU4Health- programma").

(11) In de in het brede pakket opgenomen overeenkomst inzake cohesie worden de rechtsgrondslag en de parameters vastgesteld voor de regelmatige financiële bijdrage van Zwitserland, in het kader van het brede pakket, aan de vermindering van economische en sociale ongelijkheden in de Unie. Die overeenkomst omvat een geschillenbeslechtingsmechanisme. In geval van niet-naleving van een uitspraak van het scheidsgerecht, voorziet de overeenkomst in compenserende maatregelen die in alle overeenkomsten waarop het brede pakket betrekking heeft, kunnen worden genomen.

(12) In de in het brede pakket opgenomen overeenkomst inzake het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma worden de voorwaarden vastgesteld waaronder Zwitserland kan deelnemen aan de werkzaamheden van het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma.

(13) Identieke bepalingen in de protocollen betreffende de instellingen en nieuwe overeenkomsten die in het brede pakket zijn opgenomen, waarborgen de financiële bijdrage van Zwitserland aan de kosten van de informatiesystemen en agentschappen waaraan het deelneemt.

(14) Bij het protocol inzake parlementaire samenwerking, wordt een gemengd parlementair comité opgericht als een forum voor dialoog en debat tussen de leden van het Europees Parlement en de Zwitserse Bondsvergadering, teneinde het wederzijdse begrip van en de reflectie over de uitgebreide betrekkingen tussen de EU en Zwitserland te bevorderen, met inbegrip van de mogelijke verdere ontwikkeling ervan.

(15) De in het brede pakket opgenomen overeenkomsten en protocollen vormen een samenhangend geheel waarin de architectuur van een versterkt en alomvattend partnerschap op een breed scala aan onder de Verdragen vallende gebieden, gebaseerd op van een passend evenwicht van rechten en verplichtingen, is vastgelegd. Dit besluit moet derhalve worden gebaseerd op de materiële rechtsgrondslagen waarin het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie voorziet voor de instelling van een associatie die wordt gekenmerkt door wederkerige rechten en verplichtingen, Gemeenschappelijk Optreden en bijzondere procedures.

(16) Om de reikwijdte van hun samenwerking te vergroten, is in de overeenkomst inzake het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma bepaald dat de partijen de overeenkomst overeenkomstig hun respectievelijke interne procedures en wetgeving voorlopig toepassen met ingang van 1 januari 2026, indien de datum van ondertekening van die overeenkomst vóór 1 juli 2026 valt, of met ingang van 1 januari van het jaar na de ondertekening ervan, indien de datum van ondertekening van die overeenkomst na 30 juni 2026 valt. Die overeenkomst moet derhalve voorlopig worden toegepast, in afwachting van de inwerkingtreding ervan.

(17) De ondertekening van de overeenkomst inzake programma's van de Unie is het voorwerp van een afzonderlijke procedure.

(18) De ondertekening van de Gemeenschappelijke Verklaring van de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat over de invoering van een dialoog op hoog niveau over het brede bilaterale pakket en de mogelijke verdere ontwikkeling van de bilaterale betrekkingen tussen de Europese Unie en Zwitserland moet namens de Europese Unie worden goedgekeurd.

(19) De in het brede pakket opgenomen overeenkomsten en protocollen moeten namens de Unie worden ondertekend en de gemeenschappelijke verklaringen bij die overeenkomsten en protocollen moeten worden goedgekeurd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Er wordt machtiging verleend voor de ondertekening, namens de Unie, van de volgende overeenkomsten en protocollen, onder voorbehoud van de sluiting ervan [7]:

a) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;

b) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;

c) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer;

d) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer;

e) Protocol inzake staatssteun bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer;

[7] De tekst van de overeenkomsten en protocollen zal samen met het besluit betreffende de sluiting ervan worden bekendgemaakt. De overeenkomst inzake het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma wordt echter samen met dit besluit betreffende ondertekening bekendgemaakt.

f) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

g) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

h) Protocol inzake staatssteun bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

i) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

j) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

k) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten;

l) Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten tot vaststelling van een gemeenschappelijke ruimte voor voedselveiligheid;

m) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake elektriciteit;

n) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake gezondheid;

o) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de financiële bijdrage van Zwitserland tot het terugbrengen van economische en sociale verschillen in de Europese Unie;

p) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de voorwaarden voor de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma;

q) Protocol tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake parlementaire samenwerking.

Artikel 2

1. De ondertekening van de Gemeenschappelijke Verklaring van de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat over de invoering van een dialoog op hoog niveau over het brede bilaterale pakket en de mogelijke verdere ontwikkeling van de bilaterale betrekkingen tussen de Europese Unie en Zwitserland wordt goedgekeurd ([8]).

2. De in artikel 1 van dit besluit bedoelde gemeenschappelijke verklaringen bij de overeenkomsten en protocollen worden goedgekeurd:

a) de gemeenschappelijke verklaringen bij het in artikel 1, punt a), van dit besluit bedoelde protocol van wijziging ([9]), namelijk:

i) Gemeenschappelijke Verklaring over burgerschap van de Unie;

ii) Gemeenschappelijke Verklaring over de preventie en bestrijding van misbruik van rechten die bij Richtlijn 2004/38/EG zijn verleend;

iii) Gemeenschappelijk Verklaring over weigering van sociale bijstand en beëindiging van verblijf vóór de verwerving van een duurzaam verblijfsrecht;

iv) Gemeenschappelijke Verklaring over de kennisgeving van de aanvaarding van een baan;

v) Gemeenschappelijke Verklaring over het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties;

vi) Gemeenschappelijke Verklaring over vacatures;

vii) Gemeenschappelijke Verklaring over gemeenschappelijke doelstellingen betreffende de vrijheid van dienstverrichting tot maximaal 90 werkdagen en de waarborging van de rechten van gedetacheerde werknemers;

viii) Gemeenschappelijke Verklaring over doeltreffende controlesystemen, waaronder het Zwitserse dubbele handhavingssysteem;

([8]) De verklaring wordt samen met het besluit betreffende de sluiting bekendgemaakt.
([9]) De verklaringen worden samen met de daarbij horende overeenkomsten of protocollen bekendgemaakt.

ix) Gemeenschappelijke Verklaring over het beginsel “gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek” en over een evenredig en toereikend niveau van bescherming voor gedetacheerde werknemers;

x) Gemeenschappelijke Verklaring over de deelname van Zwitserland aan de activiteiten van de Europese Arbeidsautoriteit;

xi) Gemeenschappelijke Verklaring over het declaratoir registratiesysteem voor grensarbeiders;

xii) Gemeenschappelijke Verklaring over de opname van twee rechtshandelingen van de EU in bijlage I bij de overeenkomst;

b) de gemeenschappelijke verklaring bij het in artikel 1, punt e), van dit besluit bedoelde protocol inzake staatssteun;

c) de gemeenschappelijke verklaring bij het in artikel 1, punt f), van dit besluit bedoelde protocol tot wijziging;

d) de gemeenschappelijke verklaring bij het in artikel 1, punt h), van dit besluit bedoelde protocol inzake staatssteun;

e) de gemeenschappelijke verklaring bij de in artikel 1, punt m), van dit besluit bedoelde overeenkomst.

3. De Raad neemt nota van de volgende verklaringen door Zwitserland:

a) Verklaring door Zwitserland over maatregelen die moeten worden genomen met betrekking tot zelfstandigen in het kader van de kennisgevingsprocedure voor werkgerelateerde korte verblijven bij het in artikel 1, punt a), van dit besluit bedoelde protocol van wijziging;

b) Verklaring door de Zwitserse Bondsstaat met betrekking tot de opname naar analogie van de institutionele elementen in de gezondheidsovereenkomst bij de in artikel 1, punt n), van dit besluit bedoelde overeenkomst.

Artikel 3

Onder voorbehoud van wederkerigheid, wordt de in artikel 1, punt p), van dit besluit bedoelde overeenkomst voorlopig toegepast overeenkomstig artikel 15, lid 3, van die overeenkomst ([10]).

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 24 februari 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

M. RAOUNA

([10]) De datum met ingang waarvan de overeenkomst voorlopig wordt toegepast, wordt bekendgemaakt in het Publicatieblad.